

عنوان مقاله:

بررسی صفات گیاهی مقاوم، سازگار و حساس به آتش سوزی های دوره ای در یک مرتع نیمه خشک

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 22، شماره 1 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

فهیمة رفیعی - دانش آموخته کارشناسی ارشد، گروه زیست شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران

محمد جنگجو - استادیار، گروه مرتع و آبخیز داری دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران

حمید اجتهادی - استاد، گروه زیست شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

از صفات گیاهی می توان برای آگاهی از چگونگی پاسخ پوشش های گیاهی به عوامل مخرب محیطی استفاده نمود. هدف این تحقیق بررسی تغییرات صفات گیاهان در دو دوره زمانی شش و دوساله پس از وقوع آتش سوزی طبیعی در یک مرتع نیمه خشک بود. سه سایت مجاور هم (شاهد، و آتش سوزی شده در سال های ۱۳۸۳ و ۱۳۸۷) در مرتع جوزک در استان خراسان شمالی انتخاب و اندازه گیری ها در بهار و تابستان ۱۳۸۹ انجام شد. در هر سایت فهرست گونه های گیاهی ثبت و ۵۸ صفت مورفولوژیکی، فنولوژیکی و تولید مثلی برای گونه ها اندازه گیری شد. نتایج نشان دهنده ۴ نوع عکس العمل متفاوت صفات گیاهی نسبت به آتش سوزی در طی زمان بود. نوع اول، ۳۷ صفت تحت تاثیر آتش سوزی قرار نگرفتند، نوع دوم، صفات سازگار: فراوانی گیاهانی که دارای صفت یکساله بودند با گذشت زمان افزایش یافت نوع سوم، صفات مقاوم: فراوانی گیاهانی که دارای ۱۳ صفت خاداری، کرک داری، تاج پوشش خوابیده، برگ قاعده ای و برگ ساقه و برگ قاعده، انشعاب داری، انتشار توسط بذر، تولید مثل رویشی، روش تکثیر توسط بذر و ریزوم و فنولوژی برگ سه ماه و بیشتر از سه ماه، ابتدا افزایش و سپس کاهش نشان داد. نوع چهارم، صفات حساس: فراوانی گیاهان گندمی چند ساله، بوته ای ها، نیمه خزنده، چندساله، بدون خار، برگ گوشتی ها و برگ ساقه ای ها با گذشت زمان کاهش نشان داد. نتیجه گیری، صفات گیاهی نقش مهمی در تعیین پاسخ گونه های گیاهی به عوامل مخرب محیطی دارند و از این رو می توانند بر مسیر توالی ثانویه مرتع پس از آتش سوزی تاثیرگذار باشند.

کلمات کلیدی:

صفات گیاهی، آتش سوزی، مرتع، توالی ثانویه، جوزک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1632618>

